

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, **1**
 καὶ Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν **2**
 Κορίνθῳ,³ ἡγιασμένοις⁴ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἁγίοις, σὺν
 πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν: χάρις ὑμῖν καὶ **3**
 εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ **4**
 τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ: ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν **5**
 αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ **6**
 τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν: ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν **7**
 μηδενὶ χαρίσματι,¹³ ἀπεκδεχομένους¹⁴ τὴν ἀποκάλυψιν¹⁵ τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει¹¹ ὑμᾶς ἕως τέλους, **8**
 ἀνεγκλήτους¹⁷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. **9**
 Πιστὸς ὁ θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν¹⁸ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἁγιαίζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτίζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need. ¹³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁴ ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ¹⁵ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁷ ἀνέγκλητος, above reproach, blameless. ¹⁸ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν 10

Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν

σχίσματα,¹ ἥτε δὲ κατηρτισμένοι² ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ³ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ

γνώμῃ.⁴ Ἐδηλώθη⁵ γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν 11

Χλόης,⁶ ὅτι ἔριδες⁷ ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος 12

ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ,⁸ Ἐγὼ δὲ

Κηφᾶ,⁹ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. Μεμέρισται¹⁰ ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος 13

ἐσταυρώθη¹¹ ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14

Εὐχαριστῶ¹² τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον¹³

καὶ Γάϊον:¹⁴ ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. 15

Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ¹⁵ οἶκον: λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα

ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ γὰρ ἀπέστειλén με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ’ 17

εὐαγγελίζεσθαι: οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ¹⁶ ὁ σταυρὸς¹⁷

τοῦ χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ¹⁷ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία¹⁸ ἐστίν, 18

τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, 19

Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,¹⁹ καὶ τὴν σύνεσιν²⁰ τῶν συνετῶν

ἀθετήσω.²² Ποῦ²³ σοφός; Ποῦ²³ γραμματεὺς; Ποῦ²³ συζητητῆς²⁴ 20

¹σχίσμα, τος, τό, tear, division. ²καταρτίζω, mend, fit. ³νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ⁴γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ⁵δηλώω, show, make clear. ⁶χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ⁷ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ⁸Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁹Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁰μερίζω, divide, part. ¹¹σταυρόω, crucify. ¹²εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹³Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ¹⁴Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ¹⁵Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ¹⁶κενῶω, empty, make void. ¹⁷σταυρός, οὔ, ὁ, cross. ¹⁸μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁹σοφός, wise. ²⁰σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ²¹συνετός, intelligent, clever. ²²ἀθετέω, reject, annul. ²³ποῦ, where?. ²⁴συζητητής, οὔ, ὁ, disputer, debater.

τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν¹ ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ
κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ² γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ 21
κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν³ ὁ θεὸς διὰ τῆς
μωρίας⁴ τοῦ κηρύγματος⁵ σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ² καὶ 22
Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ Ἕλληνες⁶ σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς 23
δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον,⁷ Ἰουδαίοις μὲν
σκάνδαλον,⁸ Ἕλλησιν⁶ δὲ μωρίαν·⁴ αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς,⁹ 24
Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν,⁶ χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ
σοφίαν. Ὅτι τὸ μωρὸν¹⁰ τοῦ θεοῦ σοφώτερον¹¹ τῶν ἀνθρώπων 25
ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς¹² τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹³ τῶν ἀνθρώπων
ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν¹⁴ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοί¹¹ 26
κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί,¹⁵ οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς;¹⁶ ἀλλὰ τὰ 27
μωρὰ¹⁰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁷ ὁ θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς¹¹
καταισχύνῃ;¹⁸ καὶ τὰ ἀσθενῆ¹² τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁷ ὁ θεός, ἵνα
καταισχύνῃ¹⁸ τὰ ἰσχυρά;¹³ καὶ τὰ ἀγενῆ¹⁹ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28
ἐξουθενημένα²⁰ ἐξελέξατο¹⁷ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα
καταργήσῃ;²¹ ὅπως μὴ καυχῆσθαι²² πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ 29

¹ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ² ἐπειδή, since, because. ³ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁴ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁵ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁶ Ἕλλην, ηνος, ό, Greek, Hellenic. ⁷ σταυρώω, crucify. ⁸ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁹ κλητός, called, summoned. ¹⁰ μωρός, foolish, stupid. ¹¹ σοφός, wise. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁴ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁵ δυνατός, powerful, possible. ¹⁶ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁷ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁸ καταισχύνω, put to shame, shame. ¹⁹ ἀγενής, base, low. ²⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ²¹ καταργέω, make ineffective, abolish. ²² καυχάομαι, boast, glory.

θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν 30

σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,¹ καὶ ἀπολύτρωσις:²

ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,³ ἐν κυρίῳ καυχάσθω.³ 31

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν⁴ λόγου ἢ 2

σοφίας καταγγέλλων⁵ ὑμῖν τὸ μαρτύριον⁶ τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ 2

ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον

ἐσταυρωμένον.⁷ Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ⁸ καὶ ἐν φόβῳ⁹ καὶ ἐν τρόμῳ 3

πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά¹¹ 4

μου οὐκ ἐν πειθοῖς¹² ἀνθρωπίνης¹³ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν

ἀποδείξει¹⁴ πνεύματος καὶ δυνάμεως: ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν 5

σοφία ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις:¹⁵ σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος 6

τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων¹⁶ τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν

καταργουμένων:¹⁷ ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,¹⁸ 7

τὴν ἀποκεκρυμμένην,¹⁹ ἣν προώρισεν²⁰ ὁ θεὸς πρὸ²¹ τῶν αἰώνων

εἰς δόξαν ἡμῶν: ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων¹⁶ τοῦ αἰῶνος τούτου 8

ἔγνωκεν: εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης

¹ ἁγιασμός, οὐ, ὁ, consecration, holiness. ² ἀπολύτρωσις, εως, ἡ, redemption, deliverance. ³ καυχάομαι, boast, glory. ⁴ ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ⁷ σταυρόω, crucify. ⁸ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ⁹ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁰ τρόμος, ου, ὁ, trembling, quaking. ¹¹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹² πειθός, persuasive. ¹³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁴ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ¹⁵ τέλειος, complete, perfect. ¹⁶ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁷ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁸ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁹ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ²⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ²¹ πρό, before (gen), before.

ἐσταύρωσαν·¹ ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἄ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, 9
 καὶ οὐ² οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἀ
 ἠτοίμασεν³ ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς 10
 ἀπεκάλυψεν⁴ διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα
 ἐρευνᾷ,⁵ καὶ τὰ βάθη⁶ τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ 11
 ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως
 καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ 12
 οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ
 θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα⁷ ἡμῖν. Ἄ καὶ 13
 λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς⁸ ἀνθρωπίνης⁹ σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν
 διδακτοῖς⁸ πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς¹⁰ πνευματικᾶ¹⁰
 συγκρίνοντες.¹¹ Ψυχικὸς¹² δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ 14
 πνεύματος τοῦ θεοῦ· μωρία¹³ γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται
 γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς¹⁴ ἀνακρίνεται.¹⁵ Ὁ δὲ πνευματικὸς¹⁰ 15
 ἀνακρίνει¹⁵ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται.¹⁵ Τίς 16
 γὰρ ἔγνω νοῦν¹⁶ κυρίου, ὃς συμβιβάσει¹⁷ αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹⁶
 χριστοῦ ἔχομεν.

¹ σταυρώω, crucify. ² οὐς, ους, τό, ear. ³ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ⁴ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ⁵ ἐρευνᾶω, search diligently. ⁶ βάθος, ους, τό, depth, deep. ⁷ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁸ διδακτός, instructed, taught. ⁹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁰ πνευματικός, spiritual. ¹¹ συγκρίνω, combine, compare. ¹² ψυχικός, natural, worldly-minded. ¹³ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁴ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ¹⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁶ νοῦς, ό, mind, reasoning faculty. ¹⁷ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἡδυνήθην ὑμῖν λαλήσαι ὡς πνευματικοῖς,¹ **3**
 ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς,² ὡς νηπίοις³ ἐν χριστῷ. Γάλα⁴ ὑμᾶς ἐπότισα,⁵ **2**
 καὶ οὐ βρώμα·⁶ οὐπω⁷ γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε· **3**
 ἔτι γὰρ σαρκικοί² ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζήλος⁸ καὶ ἔρις⁹ καὶ
 διχοστασίαι,¹⁰ οὐχὶ σαρκικοί² ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον
 περιπατεῖτε· Ὅταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος **4**
 δέ, Ἐγὼ Ἀπολλῶ,¹¹ οὐχὶ σαρκικοί² ἐστε; Τίς οὖν ἐστὶν Παῦλος, **5**
 τίς δὲ Ἀπολλῶς,¹¹ ἀλλ' ἡ διάκονοι¹² δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ
 ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα,¹³ Ἀπολλῶς¹¹ **6**
 ἐπότισεν,⁵ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.¹⁴ Ὡστε οὔτε ὁ φυτεύων¹³ ἐστὶν τι, **7**
 οὔτε ὁ ποτίζων,⁵ ἀλλ' ὁ αὐξάνων¹⁴ θεός. Ὁ φυτεύων¹³ δὲ καὶ ὁ **8**
 ποτίζων⁵ ἐν εἰσιν· ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν¹⁵ λήψεται κατὰ
 τὸν ἴδιον κόπον.¹⁶ Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί·¹⁷ θεοῦ γεώργιον,¹⁸ **9**
 θεοῦ οἰκοδομή¹⁹ ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς²⁰ ἀρχιτέκτων **10**
 θεμέλιον²² τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.²³ Ἐκαστος δὲ βλεπέτω
 πῶς ἐποικοδομεῖ.²³ Θεμέλιον²² γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι **11**
 παρὰ τὸν κείμενον,²⁴ ὅς ἐστιν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις **12**

¹ πνευματικός, spiritual. ² σαρκικός, fleshly, carnal. ³ νήπιος, infant, child. ⁴ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁷ οὐπω, not yet. ⁸ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹⁰ διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ¹¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹² διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹³ φυτεύω, plant. ¹⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁵ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁶ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁷ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker. ¹⁸ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ¹⁹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁰ σοφός, wise. ²¹ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ²² θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ²³ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ²⁴ κείμεαι, lie, be laid.

ἐποικοδομεῖ¹ ἐπὶ τὸν θεμέλιον² τοῦτον χρυσόν,³ ἄργυρον,⁴ λίθους
τιμίους,⁵ ξύλα,⁶ χόρτον,⁷ καλάμην,⁸ ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν⁹ 13
γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει,¹⁰ ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:¹¹
καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν¹² ἔστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει.¹³ Εἴ τινος 14
τὸ ἔργον μένει ὁ ἐποικοδόμησεν,¹ μισθὸν¹⁴ λήψεται. Εἴ τινος τὸ 15
ἔργον κατακαήσεται,¹⁵ ζημιωθήσεται:¹⁶ αὐτὸς δὲ σωθήσεται,
οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς¹⁷ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ¹⁸ ἐν 16
ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν¹⁷ τοῦ θεοῦ φθείρει,¹⁹ φθερεῖ¹⁹ τοῦτον ὁ θεός: 17
ὁ γὰρ ναὸς¹⁷ τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω:²⁰ εἴ τις δοκεῖ σοφός²¹ εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ 18
αἰῶνι τούτῳ, μωρός²² γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός.²¹ Ἡ γὰρ σοφία 19
τοῦ κόσμου τούτου μωρία²³ παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ,
Ὁ δρασσόμενος²⁴ τοὺς σοφοὺς²¹ ἐν τῇ πανουργίᾳ²⁵ αὐτῶν. Καὶ 20
πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς²⁶ τῶν σοφῶν,²¹ ὅτι
εἰσὶν μάταιοι.²⁷ Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω²⁸ ἐν ἀνθρώποις: πάντα 21
γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς,²⁹ εἴτε Κηφᾶς,³⁰ εἴτε 22

¹ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ² θεμέλιος, οὐ, ὁ, foundation. ³ χρυσός, οὐ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁴ ἄργυρος, οὐ, ὁ, silver, silver as a metal. ⁵ τίμιος, precious, honorable. ⁶ ξύλον, οὐ, τό, wood, tree. ⁷ χόρτος, οὐ, ὁ, grass, hay. ⁸ καλάμη, ἡς, ἡ, stubble, straw. ⁹ φανερός, manifest, apparent. ¹⁰ δηλώω, show, make clear. ¹¹ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹² ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹³ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁴ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ¹⁵ κατακαίω, burn up, consume entirely. ¹⁶ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon. ¹⁷ ναός, οὐ, ὁ, temple, shrine. ¹⁸ οἰκέω, inhabit, dwell. ¹⁹ φθείρω, destroy, corrupt. ²⁰ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive. ²¹ σοφός, wise. ²² μωρός, foolish, stupid. ²³ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ²⁴ δράσσομαι, catch, seize. ²⁵ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ²⁶ διαλογισμός, οὐ, ὁ, reasoning, questioning. ²⁷ μάταιος, vain, useless. ²⁸ καυχάομαι, boast, glory. ²⁹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ³⁰ Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas.

κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,¹ εἴτε μέλλοντα:

πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, χριστὸς δὲ θεοῦ. 23

Οὕτως ἡμᾶς λογίζεσθω² ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας³ χριστοῦ καὶ 4
οἰκονόμους⁴ μυστηρίων⁵ θεοῦ. Ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς 2
οἰκονόμοις,⁴ ἵνα πιστὸς τις εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁶ ἐστιν 3
ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ,⁷ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης⁸ ἡμέρας: ἀλλ' οὐδὲ
ἐμαυτὸν⁹ ἀνακρίνω.⁷ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ⁹ σύνοιδα,¹⁰ ἀλλ' οὐκ ἐν 4
τούτῳ δεδικαίωμαι:¹¹ ὁ δὲ ἀνακρίνων⁷ με κύριός ἐστιν. Ὡστε μὴ 5
πρὸ¹² καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει¹³ τὰ
κρυπτὰ¹⁴ τοῦ σκοτούς,¹⁵ καὶ φανερώσει¹⁶ τὰς βουλὰς¹⁷ τῶν
καρδιῶν: καὶ τότε ὁ ἔπαινος¹⁸ γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹⁹ εἰς ἐμαυτὸν⁹ καὶ Ἀπολλῶ²⁰ δι' 6
ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε²¹ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν,²² ἵνα
μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε²³ κατὰ τοῦ ἐτέρου. Τίς γάρ σε 7
διακρίνει;²⁴ Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί
καυχᾶσαι²⁵ ὡς μὴ λαβών; Ἦδη κεκορεσμένοι²⁶ ἐστέ, ἤδη 8
ἐπλουτήσατε,²⁷ χωρὶς²⁸ ἡμῶν ἐβασιλεύσατε:²⁹ καὶ ὄφελόν³⁰ γε³¹

¹ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ² λογίζομαι, calculate, consider. ³ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ⁴ οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ⁵ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁸ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁹ ἐμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ σύνοιδα, know, be conscious of. ¹¹ δικαιοῶ, justify, pronounce righteous. ¹² πρὸ, before (gen), before. ¹³ φωτίζω, give light, enlighten. ¹⁴ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁵ σκοτός, ους, τό, darkness. ¹⁶ φανερώω, reveal, manifest. ¹⁷ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁸ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁹ μετασχηματίζω, transform, disguise. ²⁰ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²¹ μαθηθῶ, learn, ascertain. ²² φρονέω, think, judge. ²³ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ²⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ²⁵ καυχάομαι, boast, glory. ²⁶ κορέννυμι, satiate, fill. ²⁷ πλουτέω, be rich, become rich. ²⁸ χωρίς, separate, apart from (gen). ²⁹ βασιλεύω, reign, rule. ³⁰ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ³¹ γέ, indeed, at least.

ἐβασιλεύσατε,¹ ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν.² Δοκῶ γὰρ 9
 ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν³ ὡς
 ἐπιθανατίους:⁴ ὅτι θέατρον⁵ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις,
 καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ⁶ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι⁷ ἐν 10
 χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς,⁸ ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί:⁹ ὑμεῖς ἔνδοξοι,¹⁰ ἡμεῖς
 δὲ ἄτιμοι.¹¹ Ἀχρι¹² τῆς ἄρτι¹³ ὥρας καὶ πεινώμεν,¹⁴ καὶ διψῶμεν,¹⁵ 11
 καὶ γυμνητεύομεν,¹⁶ καὶ κολαφιζόμεθα,¹⁷ καὶ ἀστατοῦμεν,¹⁸ καὶ 12
 κοπιῶμεν¹⁹ ἐργαζόμενοι²⁰ ταῖς ἰδίαις χερσίν: λοιδορούμενοι²¹
 εὐλογοῦμεν:²² διωκόμενοι²³ ἀνεχόμεθα:²⁴ βλασφημούμενοι²⁵ 13
 παρακαλοῦμεν: ὡς περικαθάρματα²⁶ τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν,
 πάντων περίφημα²⁷ ἕως ἄρτι.¹³

Οὐκ ἐντρέπων²⁸ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ 14
 νουθετῶ.²⁹ Ἐὰν γὰρ μυρίους³⁰ παιδαγωγοὺς³¹ ἔχητε ἐν χριστῷ, 15
 ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ
 εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί³² 16
 μου γίνεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον,³³ ὅς ἐστιν τέκνον 17
 μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει³⁴ τὰς

¹ βασιλεύω, reign, rule. ² συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ³ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ⁴ ἐπιθανάτιος, condemned to death. ⁵ θέατρον, οὐ, τό, theater, spectacle. ⁶ μωρός, foolish, stupid. ⁷ φρόνιμος, prudent, wise. ⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ⁹ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁰ ἐνδοξος, honored, glorious. ¹¹ ἄτιμος, without honor, dishonored. ¹² ἀχρι, as far as, up to (gen). ¹³ ἄρτι, now, just now. ¹⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁵ διψάω, thirst, thirst for. ¹⁶ γυμνητεύω, am poorly clad. ¹⁷ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ¹⁸ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ¹⁹ κοπιῶ, toil, labor. ²⁰ ἐργάζομαι, work, word. ²¹ λοιδορέω, abuse, revile. ²² εὐλογέω, bless. ²³ διώκω, pursue, persecute. ²⁴ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁵ βλασφημέω, revile, blaspheme. ²⁶ περικαθαίρματα, τος, τό, dirt, refuse. ²⁷ περίφημα, τος, τό, dirt, dregs. ²⁸ ἐντρέπω, turn about, reverence. ²⁹ νουθετέω, admonish, exhort. ³⁰ μυριοί, ten thousand, innumerable. ³¹ παιδαγωγός, οὐ, ό, tutor, guardian. ³² μιμητής, οὐ, ό, imitator. ³³ Τιμόθεος, οὐ, ό, Timothy. ³⁴ ἀναμνησκω, remind, remember.

ὁδοὺς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ¹ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ
 διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν² 18
 τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως³ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ 19
 γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,² ἀλλὰ τὴν δύναμιν. 20
 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί θέλετε; 21
 Ἐν ῥάβδῳ⁴ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραότητος⁵
 ;

Ὅλως⁶ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,⁷ καὶ τοιαύτη πορνεία,⁷ ἣτις οὐδὲ 5
 ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται,⁸ ὥστε γυναικίκα τινὰ τοῦ πατρὸς ἔχειν.
 Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι² ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε,⁹ 2
 ἵνα ἐξαρθῇ¹⁰ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν 3
 γὰρ ὡς ἀπὼν¹¹ τῷ σώματι παρὼν¹² δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα
 ὡς παρὼν,¹² τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον,¹³ ἐν τῷ ὀνόματι 4
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ
 ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾶ¹⁴ εἰς ὄλεθρον¹⁵ τῆς 5
 σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ 6
 καλὸν τὸ καύχημα¹⁶ ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ¹⁷ ζύμη¹⁸ ὅλον τὸ

¹ πανταχοῦ, everywhere. ² φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ³ ταχέως, quickly, soon. ⁴ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ⁵ πραΰτης, mildness, gentleness. ⁶ ὅλως, altogether, completely. ⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁸ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁹ πενθέω, mourn, lament. ¹⁰ ἐξαίρω, remove, drive away. ¹¹ ἀπείμι, go away, depart. ¹² πάρεμι, be present, have arrived. ¹³ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁴ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁵ ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death. ¹⁶ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁷ μικρός, small, little. ¹⁸ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment.

φύραμα¹ ζυμοί;² Ἐκκαθάρατε³ τὴν παλαιὰν⁴ ζύμην,⁵ ἵνα ἦτε νέον⁶ 7
 φύραμα,¹ καθὼς ἐστε ἄζυμοι.⁷ Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα⁸ ἡμῶν ὑπὲρ
 ἡμῶν ἐτύθη⁹ χριστός· ὥστε ἐορτάζωμεν,¹⁰ μὴ ἐν ζύμῃ⁵ παλαιᾷ,⁴ 8
 μηδὲ ἐν ζύμῃ⁵ κακίας¹¹ καὶ πονηρίας,¹² ἀλλ' ἐν ἀζύμοις⁷
 εἰλικρινείας¹³ καὶ ἀληθείας.

Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ¹⁴ μὴ συναναμίγνυσθαι¹⁵ πόρνοις·¹⁶ καὶ 9
 οὐ πάντως¹⁷ τοῖς πόρνοις¹⁶ τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς
 πλεονέκταις,¹⁸ ἢ ἄρπαξιν,¹⁹ ἢ εἰδωλολάτραις·²⁰ ἐπεὶ²¹ ὀφείλετε²²
 ἄρα²³ ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ 11
 συναναμίγνυσθαι,¹⁵ ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος²⁴ ἢ πόρνος,¹⁶ ἢ
 πλεονέκτης,¹⁸ ἢ εἰδωλολάτρης,²⁰ ἢ λοιδόρος,²⁵ ἢ μέθυσος,²⁶ ἢ
 ἄρπαξ·¹⁹ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.²⁷ Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω 12
 κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω²⁸ ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρίνει. 13
 Καὶ ἐξαρεῖτε²⁹ τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

¹ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ² ζυμῶω, leaven, ferment. ³ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ⁴ παλαιός, old, ancient. ⁵ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ⁶ νέος, new, young. ⁷ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ⁸ πάσχα, τό, passover, passover feast. ⁹ θύω, sacrifice, kill. ¹⁰ ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ¹¹ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹² πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹³ εἰλικρινεία, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹⁴ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁵ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ¹⁶ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹⁷ πάντως, altogether, by all means. ¹⁸ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ¹⁹ ἄρπαξ, rapacious. ²⁰ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²¹ ἐπεὶ, when, since. ²² ὀφείλω, owe, ought. ²³ ἄρα, so, then. ²⁴ ὀνομάζω, name, give a name to. ²⁵ λοιδόρος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ²⁶ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ²⁷ συνεσθίω, eat with. ²⁸ ἔσω, within, inside. ²⁹ ἐξαίρω, remove, drive away.

Τολμᾷ¹ τις ὑμῶν, πράγμα² ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ **6**
 τῶν ἀδίκων,³ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν **2**
 κόσμον κρινούσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί⁴
 ἐστε κριτηρίων⁵ ἐλαχίστων;⁶ Οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν **3**
 ; Μήτι⁷ γε⁸ βιωτικά;⁹ Βιωτικά⁹ μὲν οὖν κριτήρια⁵ ἐὰν ἔχητε, τοὺς **4**
 ἐξουθενημένους¹⁰ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε.¹¹ Πρὸς **5**
 ἐντροπὴν¹² ὑμῖν λέγω. Οὕτως οὐκ ἐνι¹³ ἐν ὑμῖν σοφὸς¹⁴ οὐδὲ εἷς,
 ὃς δυνήσεται διακρίναι¹⁵ ἀνὰ¹⁶ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ **6**
 ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;¹⁷ Ἦδη **7**
 μὲν οὖν ὅλως¹⁸ ἥττημα¹⁹ ὑμῖν ἐστίν, ὅτι κρίματα²⁰ ἔχετε μεθ'
 ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;²¹ Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον
 ἀποστερεῖσθε;²² Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε²¹ καὶ ἀποστερεῖτε,²² καὶ **8**
 ταῦτα ἀδελφούς. Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι³ βασιλείαν θεοῦ οὐ **9**
 κληρονομήσουσιν;²³ Μὴ πλανᾶσθε:²⁴ οὔτε πόρνοι,²⁵ οὔτε
 εἰδωλολάτραι,²⁶ οὔτε μοιχοί,²⁷ οὔτε μαλακοί,²⁸ οὔτε ἀρσενοκοῖται,
 οὔτε πλεονέκται,³⁰ οὔτε κλέπται,³¹ οὔτε μέθυσοι,³² οὐ λοῖδοροι,³³ **10**
 οὐχ ἄρπαγες,³⁴ βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. Καὶ ταῦτά **11**

¹ τολμᾶω, dare, endure. ² πράγμα, τος, τό, deed, matter. ³ ἄδικος, unjust, unrighteous. ⁴ ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ⁵ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ⁶ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁷ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁸ γέ, indeed, at least. ⁹ βιωτικός, matter of daily life, life. ¹⁰ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹¹ καθίζω, you sit. ¹² ἐντροπή, ἤς, ἡ, shame, humiliation. ¹³ ἐνι, there is in, is present. ¹⁴ σοφός, wise. ¹⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁶ ἀνὰ, upwards, upon. ¹⁷ ἀπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁸ ὅλως, altogether, completely. ¹⁹ ἥττημα, τος, τό, loss, failure. ²⁰ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ²¹ ἀδικέω, do wrong, harm. ²² ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²³ κληρονομέω, inherit, obtain. ²⁴ πλανᾶω, deceive, lead astray. ²⁵ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ²⁶ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁷ μοιχός, ου, ὁ, adulterer. ²⁸ μαλακός, soft, effeminate. ²⁹ ἀρσενοκοίτης, ου, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ³⁰ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ³¹ κλέπτης, ου, ὁ, thief. ³² μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ³³ λοῖδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ³⁴ ἄρπαξ, ravenous, rapacious.

τινες ἤτε: ἀλλὰ ἀπελούσασθε,¹ ἀλλὰ ἡγιασθήτε,² ἀλλ'
ἐδικαιώθητε³ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ
πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν,⁴ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει·⁵ πάντα μοι ἔξεστιν,⁴ 12
ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι⁶ ὑπὸ τινος. Τὰ βρώματα⁷ τῇ 13
κοιλίᾳ,⁸ καὶ ἡ κοιλία⁸ τοῖς βρώμασιν·⁷ ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ
ταῦτα καταργήσει.⁹ Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ,¹⁰ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ,
καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἡγειρεν καὶ 14
ἡμᾶς ἐξεγερῇ¹¹ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ 15
σώματα ὑμῶν μέλη¹² χριστοῦ ἐστίν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη¹² τοῦ
χριστοῦ ποιήσω πόρνης¹³ μέλη;¹² Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ 16
κολλώμενος¹⁴ τῇ πόρνῃ¹³ ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησὶν, οἱ
δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹⁴ τῷ κυρίῳ ἐν πνευμά 17
ἐστιν. Φεύγετε¹⁵ τὴν πορνείαν.¹⁰ Πᾶν ἀμάρτημα¹⁶ ὃ ἐὰν ποιήσῃ 18
ἄνθρωπος ἐκτὸς¹⁷ τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύων¹⁸ εἰς τὸ ἴδιον
σῶμα ἀμαρτάνει.¹⁹ Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς²⁰ τοῦ 19
ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὲ
ἐαυτῶν, ἡγοράσθητε²¹ γὰρ τιμῆς·²² δοξάσατε δὴ²³ τὸν θεὸν ἐν τῷ 20

¹ ἀπολούω, wash off, wash away. ² ἀγιαζώ, make holy, consecrate. ³ δικαιοῦ, justify, pronounce righteous. ⁴ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁶ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁷ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁸ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁰ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹¹ ἐξεγείρω, raise, raise up. ¹² μέλος, ους, τό, member, limb. ¹³ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹⁴ κολλάω, glue, cleave. ¹⁵ φεύγω, flee, escape. ¹⁶ ἀμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹⁷ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁸ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹⁹ ἀμαρτάνω, sin. ²⁰ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ²¹ ἀγοράζω, buy. ²² τιμή, ης, ἡ, honor, price. ²³ δῆ, also, indeed.

σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι.¹ 7

Διὰ δὲ τὰς πορνείας² ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ
ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν 3
ὀφειλομένην³ εὐνοίαν⁴ ἀποδιδότω·⁵ ὁμοίως⁶ δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ
ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,⁷ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ: 4
ὁμοίως⁶ δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,⁷ ἀλλ' ἡ
γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε⁸ ἀλλήλους, εἰ μήτι⁹ ἂν ἐκ συμφώνου¹⁰ 5
πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε¹¹ τῇ νηστείᾳ¹² καὶ τῇ προσευχῇ,¹³ καὶ
πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,¹⁴ ἵνα μὴ πειράζῃ¹⁵ ὑμᾶς ὁ
Σατανᾶς¹⁶ διὰ τὴν ἀκρασίαν¹⁷ ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ 6
συγγνώμην,¹⁸ οὐ κατ' ἐπιταγὴν.¹⁹ Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους 7
εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν:²⁰ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα²¹ ἔχει ἐκ θεοῦ,
ὃς μὲν οὕτως,²² ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις²³ καὶ ταῖς χήραις,²⁴ καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἐὰν 8

μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεῦνται,²⁵ γαμησάτωσαν:²⁶ 9

κρεῖσσον²⁷ γάρ ἐστιν γαμῆσαι²⁶ ἢ πυροῦσθαι.²⁸ Τοῖς δὲ 10

¹ ἅπτομαι, touch or handle. ² πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ³ ὀφείλω, owe, ought. ⁴ εὐνοία, ας, ἡ, favor, affection. ⁵ ἀποδίδωμι, give back, pay. ⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁷ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁸ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁹ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁰ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ¹¹ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ¹² νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ¹³ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁵ πειράζω, test, tempt. ¹⁶ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁷ ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence. ¹⁸ συγγνώμη, ἡς, ἡ, concession, indulgence. ¹⁹ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ²⁰ ἑμαυτοῦ, of myself. ²¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²² οὕτως, thus, so. ²³ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ²⁴ χήρα, ας, ἡ, widow. ²⁵ ἐγκρατεῦμαι, exercise self-control. ²⁶ γαμέω, marry. ²⁷ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ²⁸ πυρῶω, burn, am purified by fire.

γεγαμηκόσιν¹ παραγγέλλω,² οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ
 ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι:³ ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,³ μενέτω ἄγαμος,⁴ ἢ 11
 τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω⁵ – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς 12
 δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει
 ἄπιστον,⁶ καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ⁷ οἰκεῖν⁸ μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω
 αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,⁶ καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ⁷ 13
 οἰκεῖν⁸ μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ὑγιασται⁹ γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ 14
 ἄπιστος⁶ ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγιασται⁹ ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος⁶ ἐν τῷ
 ἀνδρί: ἐπεὶ¹⁰ ἄρα¹¹ τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά¹² ἐστίν, νῦν δὲ ἁγία
 ἐστίν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος⁶ χωρίζεται,³ χωριζέσθω.³ Οὐ δεδούλωται¹³ 15
 ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ¹⁴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις: ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν
 ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; Ἡ τί 16
 οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν¹⁵ ὁ 17
 θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ κύριος, οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ
 οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.¹⁶ 18
 Περιτετμημένους¹⁷ τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπᾶσθω.¹⁸ Ἐν ἀκροβυστία
 τις ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω.¹⁷ Ἡ περιτομὴ²⁰ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ 19
 ἀκροβυστία¹⁹ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις²¹ ἐντολῶν θεοῦ. 20
 Ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει²² ἣ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δούλος 21

¹γαμέω, marry. ²παραγγέλλω, order, command. ³χωρίζω, separate, depart. ⁴ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ⁵καταλλάσσω, reconcile. ⁶ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁷συνευδοκέω, consent, approve. ⁸οικέω, inhabit, dwell. ⁹ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁰ἐπεὶ, when, since. ¹¹ἄρα, so, then. ¹²ἀκάθαρτος, unclean, impure. ¹³δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹⁴ἀδελφὴ, ἡς, ἡ, sister. ¹⁵μερίζω, divide, part. ¹⁶διατάσσω, command, give orders to. ¹⁷περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹⁸ἐπισπᾶσθαι, become uncircumcised. ¹⁹ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ²⁰περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ²¹τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ²²κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation.

ἐκλήθης; Μὴ σοι μελέτω:¹ ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος²
γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι.³ Ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, 22
ἀπελεύθερος⁴ κυρίου ἐστίν: ὁμοίως⁵ καὶ ὁ ἐλεύθερος² κληθεὶς,
δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς⁶ ἡγοράσθητε:⁷ μὴ γίνεσθε δοῦλοι 23
ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω 24
παρὰ θεῶ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων⁸ ἐπιταγὴν⁹ κυρίου οὐκ ἔχω: γνώμην¹⁰ δὲ 25
δίδωμι ὡς ἡλεημένος¹¹ ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω¹² οὖν 26
τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν¹³ ἀνάγκην,¹⁴ ὅτι καλὸν
ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. Δέδεσαι¹⁵ γυναικί; Μὴ ζητεῖ λύσιν.¹⁶ 27
Λέλυσαι¹⁷ ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζητεῖ γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης,¹⁸ 28
οὐχ ἡμαρτες:¹⁹ καὶ ἐὰν γήμη¹⁸ ἡ παρθένος,⁸ οὐχ ἡμαρτεν.¹⁹
Θλίψιν²⁰ δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι: ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.²¹
Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος:²² τὸ λοιπὸν 29
ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσιν: καὶ οἱ 30
κλαίοντες,²³ ὡς μὴ κλαίοντες:²³ καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες:
καὶ οἱ ἀγοράζοντες,⁷ ὡς μὴ κατέχοντες:²⁴ καὶ οἱ χρώμενοι³ τῷ 31
κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι:²⁵ παράγει²⁶ γὰρ τὸ σχῆμα²⁷

¹ μελεῖ, it is a care, it concerns. ² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ³ χρᾶμαι, use, make use of. ⁴ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ⁵ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁶ τιμῆ, ἥς, ἡ, honor, price. ⁷ ἀγοράζω, buy. ⁸ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁹ ἐπιταγή, ἥς, ἡ, command, commandment. ¹⁰ γνώμη, ἥς, ἡ, purpose, opinion. ¹¹ ἐλεέω, have mercy, pity. ¹² νομίζω, suppose, think. ¹³ ἐνίστημι, be present, place in or upon. ¹⁴ ἀνάγκη, ἥς, ἡ, necessity, distress. ¹⁵ δέω, bind, tie. ¹⁶ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ¹⁷ λύω, untie, loose. ¹⁸ γαμέω, marry. ¹⁹ ἡμαρτάνω, sin. ²⁰ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ²¹ φείδομαι, spare, abstain. ²² συστέλλω, limit, shorten. ²³ κλαίω, weep, weep for. ²⁴ κατέχω, hold back, hold fast. ²⁵ καταχράμαι, make full use of, use up. ²⁶ παράγω, pass by, depart. ²⁷ σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form.

τοῦ κόσμου τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους¹ εἶναι. Ὁ ἄγαμος² 32
μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει⁴ τῷ κυρίῳ· ὁ δὲ γαμήσας⁵ 33
μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει⁴ τῇ γυναικί. Μεμέρισται⁶ 34
καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.⁷ Ἡ ἄγαμος² μεριμνᾷ³ τὰ τοῦ κυρίου,
ἵνα ἡ ἁγία καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα⁵ μεριμνᾷ³ τὰ
τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει⁴ τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν 35
αὐτῶν συμφέρον⁸ λέγω· οὐχ ἵνα βρόχον⁹ ὑμῖν ἐπιβάλω,¹⁰ ἀλλὰ
πρὸς τὸ εὐσχημον¹¹ καὶ εὐπρόσεδρον¹² τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως.¹³
Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν¹⁴ ἐπὶ τὴν παρθένον⁷ αὐτοῦ νομίζει,¹⁵ ἐὰν ἡ 36
ὑπέρακμος,¹⁶ καὶ οὕτως ὀφείλει¹⁷ γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ
ἀμαρτάνει·¹⁸ γαμεῖτωσαν.⁵ Ὅς δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος¹⁹ ἐν τῇ καρδίᾳ, 37
μὴ ἔχων ἀνάγκην,²⁰ ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος,
καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ
παρθένον,⁷ καλῶς²¹ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων²² καλῶς²¹ ποιεῖ· 38
ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων²² κρεῖσσον²³ ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται²⁴ νόμῳ ἐφ' 39
ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῇ²⁵ ὁ ἀνὴρ,
ἐλευθέρᾳ²⁶ ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι,⁵ μόνον ἐν κυρίῳ. 40
Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην·

¹ ἀμερίμνος, free from care, free from anxiety. ² ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ³ μεριμνάω, be anxious, distracted. ⁴ ἀρέσκω, please, serve. ⁵ γαμέω, marry. ⁶ μερίζω, divide, part. ⁷ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁸ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁹ βρόχος, ου, ὁ, noose, noose or snare. ¹⁰ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹¹ εὐσχήμων, honorable. ¹² εὐπρόσεδρος, devoted. ¹³ ἀπερισπάστως, without distraction. ¹⁴ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹⁵ νομίζω, suppose, think. ¹⁶ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ¹⁷ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁸ ἀμαρτάνω, sin. ¹⁹ ἑδραῖος, steadfast, firm. ²⁰ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²¹ καλῶς, rightly, well. ²² ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ²³ κρεῖσσον, stronger, more excellent. ²⁴ δέω, bind, tie. ²⁵ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁶ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ²⁷ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion.

δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,¹ οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν² ἔχομεν. Ἡ **8**

γινώσκιν² φυσιοί,³ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.⁴ Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, **2**

οὐδέπω⁵ οὐδὲν ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γινῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν **3**

θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως⁶ οὖν τῶν **4**

εἰδωλοθύτων,¹ οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλον⁷ ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι

οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ εἶπερ⁸ εἰσὶν λεγόμενοι θεοί, **5**

εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ὥσπερ⁹ εἰσὶν θεοὶ πολλοί, καὶ κύριοι

πολλοί: ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς **6**

αὐτόν: καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς

δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινώσκιν:² τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει¹⁰ **7**

τοῦ εἰδώλου⁷ ἕως ἄρτι¹¹ ὡς εἰδωλόθυτον¹ ἐσθίουσιν, καὶ ἡ

συνείδησις¹⁰ αὐτῶν ἀσθενῆς¹² οὕσα μολύνεται.¹³ Βρῶμα¹⁴ δὲ ἡμᾶς **8**

οὐ παρίστησιν¹⁵ τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,¹⁶

οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα.¹⁷ Βλέπετε δὲ μήπως¹⁸ ἡ **9**

ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα¹⁹ γένηται τοῖς ἀσθενούσιν.²⁰ Ἐὰν **10**

γὰρ τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γινώσκιν² ἐν εἰδωλείῳ²¹ κατακείμενον,²²

οὐχὶ ἡ συνείδησις¹⁰ αὐτοῦ ἀσθενοῦς¹² ὄντος οἰκοδομηθήσεται⁴ εἰς

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ² γινώσκιν, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ³ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁴ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁵ οὐδέπω, not yet, still not. ⁶ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁷ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ⁸ εἶπερ, if perhaps, if indeed. ⁹ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁰ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹¹ ἄρτι, now, just now. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ μολύνω, stain, soil. ¹⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁵ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁶ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁷ ὑστερέω, lack, need. ¹⁸ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁹ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ²⁰ ἀσθενέω, be weak, sick. ²¹ εἰδωλείον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ²² κατὰκειμαι, lie down, lie sick.

τὸ τὰ εἰδωλόθυτα¹ ἐσθίειν; Καὶ ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν² ἀδελφὸς 11
ἐπὶ τῇ σῇ³ γνώσει,⁴ δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ 12
ἀμαρτάνοντες⁵ εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες⁶ αὐτῶν τὴν
συνείδησιν⁷ ἀσθενοῦσαν,² εἰς χριστὸν ἀμαρτάνετε.⁵ Διόπερ⁸ εἰ 13
βρῶμα⁹ σκανδαλίζει¹⁰ τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹¹ εἰς
τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹⁰

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹² Οὐχὶ Ἰησοῦν χριστὸν 9
τὸν κύριον ἡμῶν ἐώρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; 2
Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε¹³ ὑμῖν εἰμι: ἡ γὰρ σφραγὶς
τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς¹⁵ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία¹⁶ 3
τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν¹⁷ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν 4
φαγεῖν καὶ πιεῖν; Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν¹⁸ γυναῖκα 5
περιάγειν,¹⁹ ὥς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ
κυρίου, καὶ Κηφᾶς;²⁰ Ἡ μόνος²¹ ἐγὼ καὶ Βαρνάβας²² οὐκ ἔχομεν 6
ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;²³ Τίς στρατεύεται²⁴ ἰδίῳις ὀψωνίοις²⁵ 7
ποτέ;²⁶ Τίς φυτεύει²⁷ ἀμπελῶνα,²⁸ καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ
ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει²⁹ ποίμνην,³⁰ καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος³¹ τῆς

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ² ἀσθενέω, be weak, sick. ³ σός, your, yours. ⁴ γνώσις, εὖ, ἡ, wisdom, knowledge. ⁵ ἀμαρτάνω, sin. ⁶ τύπτω, smite, beat. ⁷ συνείδησις, εὖ, ἡ, conscience. ⁸ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁹ βρῶμα, τὸς, τό, food, food of any kind. ¹⁰ σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹¹ κρέας, τό, meat, flesh. ¹² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹³ γέ, indeed, at least. ¹⁴ σφραγίς, ἴδος, ἡ, seal, signet ring. ¹⁵ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ¹⁶ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ¹⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁸ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ¹⁹ περιάγω, lead around, go about. ²⁰ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ²¹ μόνος, only, alone. ²² Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²³ ἐργάζομαι, work, word. ²⁴ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁵ ὀψώνιον, οὐ, τό, compensation, wages. ²⁶ ποτέ, once, at some time. ²⁷ φυτεύω, plant. ²⁸ ἀμπελῶν, ὄνος, ὁ, vineyard. ²⁹ ποιμαίνω, shepherd, rule. ³⁰ ποίμνη, ἡς, ἡ, flock. ³¹ γάλα, γάλακτος, τό, milk.

ποίμνης¹ οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἡ οὐχὶ 8
 καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, 9
 Οὐ φιμώσεις² βοῦν³ ἀλοῶντα.⁴ Μὴ τῶν βοῶν³ μέλει⁵ τῷ θεῷ; Ἡ 10
 δι' ἡμᾶς πάντως⁶ λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι
 ὀφείλει⁷ ὁ ἀροτριῶν⁸ ἀροτριᾶν,⁸ καὶ ὁ ἀλοῶν⁴ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ
 μετέχειν⁹ ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ¹⁰ ἐσπείραμεν, 11
 μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ¹¹ θερίσομεν;¹² Εἰ ἄλλοι τῆς 12
 ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,⁹ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ
 ἐχρησάμεθα¹³ τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν,¹⁴ ἵνα μὴ
 ἐγκοπὴν¹⁵ τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι 13
 οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι¹⁶ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ
 θυσιαστηρίῳ¹⁷ προσεδρεύοντες¹⁸ τῷ θυσιαστηρίῳ¹⁷
 συμμερίζονται;¹⁹ Οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν²⁰ τοῖς τὸ 14
 εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν²¹ ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ 15
 οὐδενὶ ἐχρησάμην¹³ τούτων: οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως
 γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά
 μου ἵνα τις κενώσῃ.²³ Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι 16
 καύχημα:²² ἀνάγκη²⁴ γάρ μοι ἐπικείται:²⁵ οὐαί²⁶ δέ μοι ἐστίν, ἐὰν

¹ ποίμνη, ης, ἡ, flock. ² φιμώω, muzzle, silence. ³ βοῦς, ὁ, ox, cow. ⁴ ἀλοάω, thresh. ⁵ μέλει, it is a care, it concerns. ⁶ πάντως, altogether, by all means. ⁷ ὀφείλω, owe, ought. ⁸ ἀροτριάω, plow. ⁹ μετέχω, partake of, share in. ¹⁰ πνευματικός, spiritual. ¹¹ σαρκικός, fleshly, carnal. ¹² θερίζω, reap, gather. ¹³ χρᾶμαι, use, make use of. ¹⁴ στέγω, endure, bear. ¹⁵ ἐγκοπή, ἡς, ἡ, hindrance, impediment. ¹⁶ ἐργάζομαι, work, word. ¹⁷ θυσιαστήριον, οὐ, τό, altar. ¹⁸ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ¹⁹ συμμερίζομαι, partake with. ²⁰ διατάσσω, command, give orders to. ²¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²² καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ²³ κενώω, empty, make void. ²⁴ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ²⁵ ἐπικείται, lie on, lie upon. ²⁶ οὐαί, woe! alas! woe!

μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκὼν¹ τοῦτο πράσσω,² μισθὸν³ ἔχω· εἰ 17
 δὲ ἄκων,⁴ οἰκονομίαν⁵ πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός;³ 18
 Ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον⁶ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
 χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι⁷ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ
 εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος⁸ γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν⁹ 19
 ἐδούλωσα,¹⁰ ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.¹¹ Καὶ ἐγενόμην τοῖς 20
 Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω·¹¹ τοῖς ὑπὸ νόμον
 ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω·¹¹ τοῖς ἀνόμοις¹² ὡς 21
 ἄνομος,¹² μὴ ὢν ἄνομος¹² θεῷ ἀλλ' ἔννομος¹³ χριστῷ, ἵνα
 κερδήσω¹¹ ἀνόμους.¹² Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν¹⁴ ὡς ἀσθενής,¹⁴ 22
 ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς¹⁴ κερδήσω.¹¹ Τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα
 πάντως¹⁵ τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα 23
 συγκαινωνός¹⁶ αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ¹⁷ 24
 τρέχοντες¹⁸ πάντες μὲν τρέχουσιν,¹⁹ εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον²⁰
 ; Οὕτως²¹ τρέχετε,²² ἵνα καταλάβητε.²³ Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος²⁴ 25
 πάντα ἐγκρατεύεται·²⁵ ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν²⁶ στέφανον²⁷
 λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἀφθαρτον.²⁸ Ἐγὼ τοίνυν²⁹ οὕτως τρέχω³⁰ ὡς 26
 οὐκ ἀδήλως·³¹ οὕτως πυκτεύω,³² ὡς οὐκ ἀέρα³³ δέρων·³⁴ ἀλλ' 27

¹ ἐκὼν, of one's own free will, voluntarily. ² πράσσω, do, perform. ³ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ⁴ ἄκων, unwilling. ⁵ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ⁶ ἀδάπανος, free, free of charge. ⁷ καταχράομαι, make full use of, use up. ⁸ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁹ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁰ δουλῶ, enslave, bring under subjection. ¹¹ κερδαίνω, gain, win. ¹² ἄνομος, lawless, without law. ¹³ ἔννομος, legal, lawful. ¹⁴ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁵ πάντως, altogether, by all means. ¹⁶ συγκαινωνός, οὐ, ὁ, partaker, participant. ¹⁷ στάδιον, οὐ, τό, stadia, length of a stadium. ¹⁸ τρέχω, run, exercise myself. ¹⁹ τρέχω, they run. ²⁰ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ²¹ οὕτως, thus, so. ²² τρέχω, you run. ²³ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ²⁴ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ²⁵ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ²⁶ φθαρτός, perishable, corruptible. ²⁷ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²⁸ ἀφθαρτος, imperishable, immortal. ²⁹ τοίνυν, accordingly, therefore. ³⁰ τρέχω, I run. ³¹ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ³² πυκτεύω, box. ³³ ἀήρ, ος, ὁ, air. ³⁴ δέρω, beat, flay.

ὕπωπιάζω¹ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,² μήπως,³ ἄλλοις
κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος⁴ γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,⁵ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες **10**

ὕπὸ τὴν νεφέλῃν⁶ ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,⁷ **2**
καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ⁶ καὶ ἐν τῇ
θαλάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα⁸ πνευματικὸν⁹ ἔφαγον, καὶ **3**
πάντες τὸ αὐτὸ πόμα¹⁰ πνευματικὸν⁹ ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ
πνευματικῆς⁹ ἀκολουθούσης πέτρας·¹¹ ἡ δὲ πέτρα¹¹ ἦν ὁ χριστός. **5**
Ἄλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν¹² ὁ θεός·
κατεστρώθησαν¹³ γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.¹⁴ Ταῦτα δὲ τύποι¹⁵ ἡμῶν **6**
ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς¹⁶ κακῶν, καθὼς
κἀκεῖνοι¹⁷ ἐπεθύμησαν.¹⁸ Μηδὲ εἰδωλολάτραι¹⁹ γίνεσθε, καθὼς **7**
τινες αὐτῶν· ὥσπερ²⁰ γέγραπται, Ἐκάθισεν²¹ ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ
πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίξιν.²² Μηδὲ πορνεύωμεν,²³ καθὼς **8**
αὐτῶν ἐπόρνευσαν,²³ καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι²⁴ τρεῖς
χιλιάδες.²⁵ Μηδὲ ἐκπειράζωμεν²⁶ τὸν χριστόν, καθὼς καὶ **9**
αὐτῶν ἐπείρασαν,²⁷ καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων²⁸ ἀπώλοντο. Μηδὲ **10**

¹ ὕπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ² δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ³ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ⁴ ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ⁵ ἀγνοέω, not know, be unaware. ⁶ νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ⁷ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁸ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁹ πνευματικός, spiritual. ¹⁰ πόμα, τος, τό, drink. ¹¹ πέτρα, ας, ἡ, rock. ¹² εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ¹³ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ¹⁴ ἐρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹⁵ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ¹⁶ ἐπιθυμητής, οὔ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ¹⁷ κἀκεῖνος, and he, and she. ¹⁸ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹⁹ εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ²⁰ ὥσπερ, just as, even as. ²¹ καθίζω, seat, sit. ²² παίζω, play, amuse oneself. ²³ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ²⁴ εἴκοσι, twenty, 20. ²⁵ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ²⁶ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ²⁷ πειράζω, test, tempt. ²⁸ ὄφεις, ὁ, snake, serpent.

γογγύζετε,¹ καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν,¹ καὶ ἀπώλοντο
 ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.² Ταῦτα δὲ πάντα τύποι³ συνέβαινον⁴ 11
 ἐκείνοις: ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν⁵ ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη⁶ τῶν
 αἰώνων κατήντησεν.⁷ Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέση. 12
 Πειρασμὸς⁸ ὑμᾶς οὐκ ἐῴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος:⁹ πιστὸς δὲ ὁ 13
 θεός, ὃς οὐκ ἐάσει¹⁰ ὑμᾶς πειρασθῆναι¹¹ ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ
 ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ⁸ καὶ τὴν ἔκβασιν,¹² τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς
 ὑπενεγκεῖν.¹³

Διόπερ,¹⁴ ἀγαπητοί μου, φεύγετε¹⁵ ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.¹⁶ Ὡς 14
 φρονίμοις¹⁷ λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. Τὸ ποτήριον¹⁸ τῆς 16
 εὐλογίας¹⁹ ὃ εὐλογοῦμεν,²⁰ οὐχὶ κοινωνία²¹ τοῦ αἵματος τοῦ
 χριστοῦ ἐστίν; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν,²² οὐχὶ κοινωνία²¹ τοῦ
 σώματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σώμα, οἱ πολλοί 17
 ἐσμεν: οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.²³ Βλέπετε τὸν 18
 Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα: οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας²⁴ κοινωνοὶ²⁵
 τοῦ θυσιαστηρίου²⁶ εἰσίν; Τί οὖν φημι; Ὅτι εἰδωλόν²⁷ τί ἐστίν; 19
 Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν²⁸ τί ἐστίν; Ἄλλ' ὅτι ἃ θύει²⁹ τὰ ἔθνη, 20

¹ γογγύζω, mutter, murmur. ² ὀλοθρευτής, οὐ, ὁ, destroyer. ³ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ⁴ συμβαίνω, come together, come to pass. ⁵ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ⁶ τέλος, ους, τό, end, purpose. ⁷ καταντάω, come to, arrive. ⁸ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ⁹ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁰ ἐάω, permit, allow. ¹¹ πειράζω, test, tempt. ¹² ἐκβάσις, εως, ἡ, outcome, way out. ¹³ ὑποφέρω, endure, bear up under. ¹⁴ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁵ φεύγω, flee, escape. ¹⁶ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ¹⁷ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁸ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹⁹ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ²⁰ εὐλογέω, bless. ²¹ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²² κλάω, break. ²³ μετέχω, partake of, share in. ²⁴ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ²⁵ κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ²⁶ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²⁷ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ²⁸ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ²⁹ θύω, sacrifice, kill.

δαιμονίοις θύει,¹ καὶ οὐ θεῶ: οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς² τῶν
 δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον³ κυρίου πίνειν καὶ 21
 ποτήριον³ δαιμονίων: οὐ δύνασθε τραπέζης⁴ κυρίου μετέχειν⁵ καὶ
 τραπέζης⁴ δαιμονίων. Ἡ παραζηλοῦμεν⁶ τὸν κύριον; Μὴ 22
 ἰσχυρότεροί⁷ αὐτοῦ ἐσμέν;

Πάντα μοι ἔξεστιν,⁸ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.⁹ Πάντα μοι ἔξεστιν,⁸ 23
 ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.¹⁰ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ 24
 τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ¹¹ πωλούμενον¹² ἐσθίετε, 25
 μηδὲν ἀνακρίνοντες¹³ διὰ τὴν συνείδησιν: ¹⁴Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ 26
 καὶ τὸ πλήρωμα¹⁵ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων,¹⁶ καὶ 27
 θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον¹⁷ ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν
 ἀνακρίνοντες¹³ διὰ τὴν συνείδησιν. ¹⁴Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, Τοῦτο 28
 εἰδωλόθυτόν¹⁸ ἐστίν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα¹⁹ καὶ
 τὴν συνείδησιν: ¹⁴Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα¹⁵ αὐτῆς. 29
 Συνείδησιν¹⁴ δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου: ἵνα
 τί γὰρ ἡ ἐλευθερία²⁰ μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;¹⁴ Εἰ 30
 ἐγὼ χάριτι μετέχω,⁵ τί βλασφημοῦμαι²¹ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;²²
 Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν 31

¹θύω, sacrifice, kill. ²κοινωνός, οὐ, ὁ, partner, sharer. ³ποτήριον, οὐ, τό, cup, drinking cup. ⁴τράπεζα, ης, ἡ, table. ⁵μετέχω, partake of, share in. ⁶παραζηλώω, provoke to jealousy, make jealous. ⁷ἰσχυρός, strong, mighty. ⁸ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁹συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁰οικοδομέω, build up, construct. ¹¹μάκελλον, οὐ, τό, meat market, food market. ¹²πωλέω, sell. ¹³ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁴συνείδησις, εὖ, ἡ, conscience. ¹⁵πλήρωμα, τος, τό, fullness, fulfillment. ¹⁶ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁷παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁸εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁹μηνύω, make known, report. ²⁰ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²¹βλασφημέω, revile, blaspheme. ²²εὐχαριστέω, give thanks, thank.

θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι¹ γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἑλλησιν² 32
καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ: καθὼς καὶ ἐγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω,³ 33
μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ⁴ συμφέρον,⁵ ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα
σωθῶσιν.

Μιμηταί⁶ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ ἐγὼ χριστοῦ. 11

Ἐπαινῶ⁷ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,⁸ καὶ καθὼς 2
παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις⁹ κατέχετε.¹⁰ Θέλω δὲ ὑμᾶς 3
εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ
γυναικός, ὁ ἀνὴρ: κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ 4
προσευχόμενος ἢ προφητεύων,¹¹ κατὰ κεφαλῆς ἔχων,
καταισχύνει¹² τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη 5
ἢ προφητεύουσα¹¹ ἀκατακαλύπτῳ¹³ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει¹²
τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: ἔν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ.¹⁴ Εἰ 6
γὰρ οὐ κατακαλύπτεται¹⁵ γυνή, καὶ κειράσθω:¹⁶ εἰ δὲ αἰσχρὸν¹⁷
γυναικὶ τὸ κείρασθαι¹⁶ ἢ ξυρᾶσθαι,¹⁴ κατακαλυπτέσθω.¹⁵ Ἄνὴρ 7
μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹⁸ κατακαλύπτεσθαι¹⁵ τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν¹⁹
καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. Οὐ γάρ 8

¹ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ² Ἕλληγν, ἡγνος, ὁ, Greek, Hellenic. ³ ἀρέσκω, please, serve. ⁴ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁵ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁶ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ⁷ ἐπαινέω, praise, commend. ⁸ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁹ παράδοσις, εὐαγγελίον, tradition, instruction. ¹⁰ κατέχω, hold back, hold fast. ¹¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹² καταισχύνω, put to shame, shame. ¹³ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ¹⁴ ξυράω, shave. ¹⁵ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹⁶ κείρω, shear, cut off. ¹⁷ αἰσχύρος, shameful, base. ¹⁸ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁹ εἰκὼν, ὄνομα, ἡ, image, likeness.

ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός· καὶ γὰρ οὐκ 9
ἐκτίσθη¹ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα· διὰ 10
τοῦτο ὀφείλει² ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς
ἀγγέλους. Πλὴν³ οὔτε ἀνὴρ χωρὶς⁴ γυναικός, οὔτε γυνὴ χωρὶς⁴ 11
ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. Ὡσπερ⁵ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως⁶ καὶ 12
ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν 13
αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον⁷ ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον⁸ τῷ θεῷ
προσεύχεσθαι· Ἡ οὐδὲ αὕτη ἡ φύσις⁹ διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ 14
μὲν ἐὰν κομᾷ,¹⁰ ἀτιμία¹¹ αὐτῷ ἐστίν· Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ,¹⁰ δόξα 15
αὐτῇ ἐστίν. Ὅτι ἡ κόμη¹² ἀντὶ¹³ περιβολαίου¹⁴ δέδοται. Εἰ δέ τις 16
δοκεῖ φιλόνηκος¹⁵ εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν¹⁶ οὐκ ἔχομεν,
οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων¹⁷ οὐκ ἐπαινῶ,¹⁸ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον¹⁹ 17
ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον²⁰ συνέρχεσθε.²¹ Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων 18
ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα²² ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ
μέρος²³ τι πιστεύω. Δεῖ γὰρ καὶ αἵρέσεις²⁴ ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ 19
δόκιμοι²⁵ φανεροὶ²⁶ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων²¹ οὖν ὑμῶν 20

¹ κτίζω, create, form. ² ὀφείλω, owe, ought. ³ πλὴν, however, but. ⁴ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁵ ὥσπερ, just as, even as. ⁶ οὕτως, thus, so. ⁷ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ⁸ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁹ φύσις, εὖς, ἡ, nature, inherent nature. ¹⁰ κομᾶω, have long hair, wear the hair long. ¹¹ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹² κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ¹³ ἀντὶ, instead of, in place of. ¹⁴ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ¹⁵ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ¹⁶ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom. ¹⁷ παραγγέλλω, order, command. ¹⁸ ἐπαινέω, praise, commend. ¹⁹ κρείττων, stronger, more excellent. ²⁰ ἥττων, lesser, inferior. ²¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²² σχίσμα, τος, τό, tear, division. ²³ μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁴ αἵρεσις, εὖς, ἡ, choice, faction. ²⁵ δόκιμος, tested, approved. ²⁶ φανερός, manifest, apparent.

ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν¹ δεῖπνον² φαγεῖν. Ἐκαστος γὰρ 21
τὸ ἴδιον δεῖπνον² προλαμβάνει³ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ,⁴
ὃς δὲ μεθύει.⁵ Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; 22
Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε,⁶ καὶ κατασχύνετε⁷
τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; Ἐπαινέσω⁸ ὑμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ
ἐπαινῶ.⁸ Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον⁹ ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα 23
ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον,
καὶ εὐχαριστήσας¹⁰ ἔκλασεν¹¹ καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε: τοῦτό 24
μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλόμενον:¹¹ τοῦτο ποιεῖτε εἰς
τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.¹² Ὡσαύτως¹³ καὶ τὸ ποτήριον¹⁴ μετὰ τὸ 25
δειπνήσαι,¹⁵ λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον¹⁴ ἡ καινὴ¹⁶ διαθήκη¹⁷
ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι: τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις¹⁸ ἂν πίνητε, εἰς τὴν
ἐμὴν ἀνάμνησιν.¹² Ὡσάκις¹⁸ γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, 26
καὶ τὸ ποτήριον¹⁴ τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου
καταγγέλλετε¹⁹ ἄχρι οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὡστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον 27
τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον¹⁴ τοῦ κυρίου ἀναξίως²⁰ τοῦ κυρίου,
ἐνοχος²¹ ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. 28
Δοκιμαζέτω²² δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου

¹ κυριακός, Lord's, of the Lord. ² δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ³ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ⁵ μεθύω, be drunken, am drunk. ⁶ καταφρονέω, think little of, despise. ⁷ κατασχύνω, put to shame, shame. ⁸ ἐπαινέω, praise, commend. ⁹ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁰ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹¹ κλάω, break. ¹² ἀνάμνησις, εως, ἡ, remembrance, reminder. ¹³ ὡσαύτως, likewise. ¹⁴ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹⁵ δειπνέω, eat, dine. ¹⁶ καινός, new, fresh. ¹⁷ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ¹⁸ ὡσάκις, as often as. ¹⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²⁰ ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ²¹ ἐνοχος, involved in, liable. ²² δοκιμάζω, prove, approve.

ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου¹ πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων 29
 ἀναξίως,² κρίμα³ ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων⁴ τὸ σῶμα
 τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς⁵ καὶ ἄρρωστοι,⁶ 30
 καὶ κοιμῶνται⁷ ἱκανοί.⁸ Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,⁴ οὐκ ἂν 31
 ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα,⁹ ἵνα μὴ σὺν 32
 τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.¹⁰ Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι¹¹ 33
 εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.¹² Εἰ δέ τις πεινᾷ,¹³ ἐν οἴκῳ 34
 ἐσθιέτω: ἵνα μὴ εἰς κρίμα³ συνέρχησθε.¹¹ Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἂν
 ἔλθω, διατάξομαι.¹⁴

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,¹⁵ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν.¹⁶ 12

Οἶδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα¹⁷ τὰ ἄφωνα,¹⁸ ὡς ἂν
 ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι.¹⁹ Διὸ γνωρίζω²⁰ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι 3
 θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα²¹ Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν,
 Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίῳ.

Διαιρέσεις²² δὲ χαρισμάτων²³ εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. Καὶ 4

διαιρέσεις²² διακονιῶν²⁴ εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. Καὶ διαιρέσεις²² 6

ἐνεργημάτων²⁵ εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν θεός, ὁ ἐνεργῶν²⁶ τὰ πάντα

¹ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ² ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ³ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ⁴ διακρίνω, discriminate, judge. ⁵ ἀσθενής, weak, infirm. ⁶ ἄρρωστος, sick, ill. ⁷ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁸ ἱκανός, sufficient, able. ⁹ παιδεύω, teach, educate. ¹⁰ κατακρίνω, condemn. ¹¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹² ἐκδέχομαι, await, expect. ¹³ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁴ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁵ πνευματικός, spiritual. ¹⁶ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁷ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁸ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁹ ἀπάγω, lead away, lead. ²⁰ γνωρίζω, make known, declare. ²¹ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²² διαιρέσεις, εως, ή, division, variety. ²³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ²⁴ διακονία, ας, ή, waiting at table, service. ²⁵ ἐνέργημα, τος, τό, effect, activity. ²⁶ ἐνεργέω, work, effect.

ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις¹ τοῦ πνεύματος πρὸς 7
 τὸ συμφέρον.² Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος 8
 σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως,³ κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα: ἐτέρῳ δὲ 9
 πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλω δὲ χαρίσματα⁴ ἰαμάτων⁵ ἐν
 τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλω δὲ ἐνεργήματα⁶ δυνάμεων, ἄλλω δὲ 10
 προφητεία,⁷ ἄλλω δὲ διακρίσεις⁸ πνευμάτων, ἐτέρῳ δὲ γένη⁹
 γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία¹⁰ γλωσσῶν: πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ 11
 τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν¹² ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς
 βούλεται.¹³

Καθάπερ¹⁴ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστίν, καὶ μέλη¹⁵ ἔχει πολλά, πάντα δὲ 12
 τὰ μέλη¹⁵ τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα, ἓν ἐστίν σῶμα:
 οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν 13
 σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλλήνες,¹⁶ εἴτε δοῦλοι
 εἴτε ἐλεύθεροι:¹⁷ καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.¹⁸ Καὶ γὰρ 14
 τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος¹⁵ ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, 15
 Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ
 ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς,¹⁹ Ὅτι οὐκ εἰμὶ 16
 ὁφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ

¹ φανέρωσις, εως, ἡ, disclosure, announcement. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁵ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ⁶ ἐνεργημα, τος, τό, effect, activity. ⁷ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ⁸ διάκρισις, εως, ἡ, act of passing judgment. ⁹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹⁰ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹¹ ἐνεργέω, work, effect. ¹² διαιρέω, distribute, divide. ¹³ βούλομαι, wish, will. ¹⁴ καθάπερ, even as, just as. ¹⁵ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁶ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁷ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹⁸ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ¹⁹ οὖς, ους, τό, ear.

τοῦ σώματος; Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ¹ ἡ ἀκοή;² Εἰ ὅλον 17
 ἀκοή,² ποῦ¹ ἡ ὄσφρησις;³ Νυνὶ⁴ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη⁵ ἐν 18
 ἑκάστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ 19
 πάντα ἐν μέλος,⁵ ποῦ¹ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη,⁵ ἐν δὲ 20
 σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, Χρεῖαν⁶ σου 21
 οὐκ ἔχω· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, Χρεῖαν⁶ ὑμῶν οὐκ ἔχω. 22
 Ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη⁵ τοῦ σώματος
 ἀσθενέστερα⁷ ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά⁸ ἐστίν· καὶ ἃ δοκοῦμεν 23
 ἀτιμότερα⁹ εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν¹⁰ περισσοτέραν¹¹
 περιτίθεμεν¹²· καὶ τὰ ἀσχήμονα¹³ ἡμῶν εὐσχημοσύνην¹⁴
 περισσοτέραν¹¹ ἔχει· τὰ δὲ εὐσχήμονα¹⁵ ἡμῶν οὐ χρεῖαν⁶ ἔχει· 24
 ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασεν¹⁶ τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹⁷
 περισσοτέραν¹¹ δοῦς τιμὴν,¹⁰ ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα¹⁸ ἐν τῷ σώματι, 25
 ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν¹⁹ τὰ μέλη.⁵ Καὶ εἴτε 26
 πάσχει²⁰ ἐν μέλος,⁵ συμπάσχει²¹ πάντα τὰ μέλη;⁵ εἴτε δοξάζεται
 ἐν μέλος,⁵ συγχαίρει²² πάντα τὰ μέλη.⁵ Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα 27
 χριστοῦ, καὶ μέλη⁵ ἐκ μέρους.²³ Καὶ οὕς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ 28
 ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον²⁴ προφήτας, τρίτον

¹ ποῦ, where?· ² ἀκοή, ἤσ, ἡ, hearing, report· ³ ὄσφρησις, εὖσ, ἡ, sense of smell, nose· ⁴ νυνί, now, already· ⁵ μέλος, οὖς, τό, member, limb·
⁶ χρεῖα, ας, ἡ, need, necessity· ⁷ ἀσθενής, weak, infirm· ⁸ ἀναγκαῖος, necessary, essential· ⁹ ἀτιμος, without honor, dishonored· ¹⁰ τιμή, ἤς,
 ἡ, honor, price· ¹¹ περισσός, excessive, abundant· ¹² περιτίθημι, place around, put around· ¹³ ἀσχήμων, unseemly, indecent· ¹⁴
 εὐσχημοσύνη, ἤς, ἡ, propriety, seemliness· ¹⁵ εὐσχήμων, honorable· ¹⁶ συγκεράννυμι, blend, unite· ¹⁷ ὑστερέω, lack, need· ¹⁸ σχίσμα, τος,
 τό, tear, division· ¹⁹ μεριμνάω, be anxious, distracted· ²⁰ πάσχω, suffer, am acted upon· ²¹ συμπάσχω, suffer with, suffer together with·
²² συγχαίρω, rejoice with· ²³ μέρος, οὖς, τό, part, portion· ²⁴ δεύτερος, second·

διδασκάλους, ἔπειτα¹ δυνάμεις, εἴτα² χαρίσματα³ ἰαμάτων,⁴
 ἀντιλήψεις,⁵ κυβερνήσεις,⁶ γένη⁷ γλωσσών. Μὴ πάντες 29
 ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ
 πάντες δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα³ ἔχουσιν ἰαμάτων;⁴ Μὴ 30
 πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν;⁸ 31
 Ζηλοῦτε⁹ δὲ τὰ χαρίσματα³ τὰ κρείττονα.¹⁰ Καὶ ἔτι καθ’
 ὑπερβολὴν¹¹ ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.¹²

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην 13
 δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς¹³ ἢ ἡχῶν¹⁴ ἢ κύμβαλον¹⁵ ἀλαλάζον.¹⁶ 2
 Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν,¹⁷ καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια¹⁸ πάντα καὶ
 πᾶσαν τὴν γνῶσιν,¹⁹ καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη
 μεθιστάνειν,²⁰ ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω²¹ 3
 πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα
 καυθήσωμαι,²² ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.²³ Ἡ ἀγάπη 4
 μακροθυμεῖ,²⁴ χρηστεύεται:²⁵ ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ:⁹ ἡ ἀγάπη οὐ
 περπερεύεται,²⁶ οὐ φυσιοῦται,²⁷ οὐκ ἀσχημονεῖ,²⁸ οὐ ζητεῖ τὰ 5
 ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται,²⁹ οὐ λογιζέται³⁰ τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ 6

¹ ἔπειτα, then, after this. ² εἴτα, then, thereafter. ³ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁴ ἱαμα, τος, τό, healing, curing. ⁵ ἀντιλήψις, εως, ἡ, help, ministration. ⁶ κυβέρνησις, εως, ἡ, administration, governing. ⁷ γένος, ους, τό, race, kind. ⁸ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹⁰ κρείττων, stronger, more excellent. ¹¹ ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ¹² δείκνυμι, show, point out. ¹³ χαλκός, ου, ό, money, copper or bronze. ¹⁴ ἡχέω, sound, ring out. ¹⁵ κύμβαλον, ου, τό, cymbal. ¹⁶ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ¹⁷ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁸ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁹ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²⁰ μεθίστημι, remove, turn away. ²¹ ψωμίζω, feed with morsels, feed. ²² καίω, burn, ignite. ²³ ὠφελέω, profit, help. ²⁴ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ²⁵ χρηστεύομαι, be kind, loving. ²⁶ περπερεύομαι, boast, brag. ²⁷ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ²⁸ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ²⁹ παροξύνω, provoke, irritate. ³⁰ λογιζομαι, calculate, consider.

τῇ ἀδικίᾳ,¹ συγχαίρει² δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,³ πάντα 7
 πιστεύει, πάντα ἐλπίζει,⁴ πάντα ὑπομένει.⁵ Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε⁶ 8
 ἐκπίπτει:⁷ εἴτε δὲ προφητεῖαι,⁸ καταργηθήσονται:⁹ εἴτε γλῶσσαι,
 παύσονται:¹⁰ εἴτε γνώσις,¹¹ καταργηθήσεται.⁹ Ἐκ μέρους¹² δὲ 9
 γινώσκουμεν, καὶ ἐκ μέρους¹² προφητεύουμεν:¹³ ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ 10
 τέλειον,¹⁴ τότε τὸ ἐκ μέρους¹² καταργηθήσεται.⁹ Ὅτε ἤμην 11
 νήπιος,¹⁵ ὡς νήπιος¹⁵ ἐλάλουν, ὡς νήπιος¹⁵ ἐφρόνουν,¹⁶ ὡς νήπιος¹⁵
 ἐλογιζόμην:¹⁷ ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα⁹ τὰ τοῦ νηπίου.¹⁵ 12
 Βλέπομεν γὰρ ἄρτι¹⁸ δι' ἐσόπτρου¹⁹ ἐν αἰνίγματι,²⁰ τότε δὲ
 πρόσωπον πρὸς πρόσωπον: ἄρτι¹⁸ γινώσκω ἐκ μέρους,¹² τότε δὲ
 ἐπιγνώσομαι²¹ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.²¹ Νυνὶ²² δὲ μένει πίστις, 13
 ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε²³ τὴν ἀγάπην: ζηλοῦτε²⁴ δὲ τὰ πνευματικά,²⁵ μᾶλλον δὲ ἵνα 14
 προφητεύητε.¹³ Ὁ γὰρ λαλῶν γλῶσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, 2
 ἀλλὰ τῷ θεῷ: οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.²⁶ 3
 Ὁ δὲ προφητεύων¹³ ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν²⁷ καὶ
 παράκλησιν²⁸ καὶ παραμυθίαν.²⁹ Ὁ λαλῶν γλῶσση ἑαυτὸν 4

¹ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ² συγχαίρω, rejoice with. ³ στέγω, endure, bear. ⁴ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ⁶ οὐδέποτε, never. ⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁸ προφητεῖα, ας, ἡ, prophecy. ⁹ καταργέω, make ineffective, abolish. ¹⁰ παύω, cause to cease. ¹¹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹² μέρος, ους, τό, part, portion. ¹³ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ νήπιος, infant, child. ¹⁶ φρονέω, think, judge. ¹⁷ λογίζομαι, calculate, consider. ¹⁸ ἄρτι, now, just now. ¹⁹ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ²⁰ αἶνιγμα, τος, τό, riddle, enigma. ²¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²² νυνί, now, already. ²³ διώκω, pursue, persecute. ²⁴ ζηλόω, be zealous, am jealous. ²⁵ πνευματικός, spiritual. ²⁶ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ²⁷ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ²⁸ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ²⁹ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort.

οἰκοδομεῖ,¹ ὁ δὲ προφητεύων² ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.¹ Θέλω δὲ 5
πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε:²
μειζων γὰρ ὁ προφητεύων² ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτός³ εἰ μὴ
διερμηνεύει,⁴ ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομῇ⁵ λάβῃ. Νυνὶ⁶ δέ, 6
ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς
ὠφελήσω,⁷ ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,⁸ ἢ ἐν γνώσει,⁹
ἢ ἐν προφητείᾳ¹⁰ ἢ ἐν διδαχῇ;¹¹ Ὅμως¹² τὰ ἄψυχα¹³ φωνὴν 7
διδόντα, εἴτε αὐλός,¹⁴ εἴτε κιθάρα,¹⁵ ἐὰν διαστολὴν¹⁶ τοῖς φθόγγοις
μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον¹⁸ ἢ τὸ κιθαριζόμενον¹⁹
; Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον²⁰ φωνὴν σάλπιγξ²¹ δῶ, τίς παρασκευάζεται 8
εἰς πόλεμον;²³ Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον 9
λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς
ἀέρα²⁵ λαλοῦντες. Ὅσαῦτα,²⁶ εἰ τύχοι,²⁷ γένη²⁸ φωνῶν ἐστὶν ἐν 10
κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.²⁹ Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν 11
τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,³⁰ καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ
βάρβαρος.³⁰ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ³¹ ζηλωταί³² ἐστε πνευμάτων, 12
πρὸς τὴν οἰκοδομὴν⁵ τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.³³ 13
Διόπερ³⁴ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.⁴ Ἐὰν 14

¹ οἰκοδομέω, build up, construct. ² προφητεύω, prophesy, foretell. ³ ἐκτός, aside from, besides. ⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁵ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁶ νυνί, now, already. ⁷ ὠφελέω, profit, help. ⁸ ἀποκαλύψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹¹ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹² ὁμως, yet, nevertheless. ¹³ ἄψυχος, inanimate, lifeless. ¹⁴ αὐλός, οὔ, ὁ, flute, pipe. ¹⁵ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ¹⁶ διαστολή, ἡς, ἡ, difference, distinction. ¹⁷ φθόγγος, ου, ὁ, tone, voice. ¹⁸ αὐλέω, play a flute, play the flute. ¹⁹ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ²⁰ ἄδηλος, unseen, indistinct. ²¹ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ²² παρασκευάζω, prepare, make ready. ²³ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ²⁴ εὔσημος, clear, distinct. ²⁵ ἀήρ, ος, ὁ, air. ²⁶ τοσούτος, so great, so much. ²⁷ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁸ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁹ ἄφωνος, speechless, mute. ³⁰ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ³¹ ἐπεὶ, when, since. ³² ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ³³ περισσεύω, abound, be rich. ³⁴ διόπερ, therefore, for this very reason.

γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ
 νοῦς¹ μου ἄκαρπός² ἐστίν. Τί οὖν ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ 15
 πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ:¹ ψαλῶ³ τῷ πνεύματι,
 ψαλῶ³ δὲ καὶ τῷ νοῖ.¹ Ἐπεὶ⁴ ἐὰν εὐλογήσης⁵ τῷ πνεύματι, ὁ 16
 ἀναπληρῶν⁶ τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου⁷ πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ⁸
 εὐχαριστίᾳ,⁹ ἐπειδὴ¹⁰ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ καλῶς¹¹ 17
 εὐχαριστεῖς,¹² ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.¹³ Εὐχαριστῶ¹² τῷ 18
 θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν: ἀλλ' ἐν 19
 ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε¹⁴ λόγους διὰ τοῦ νοός¹ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ
 ἄλλους κατηχήσω,¹⁵ ἢ μυρίους¹⁶ λόγους ἐν γλώσση.

Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν:¹⁷ ἀλλὰ τῇ κακίᾳ¹⁸ 20
 νηπιάζετε,¹⁹ ταῖς δὲ φρεσίν¹⁷ τέλειοι²⁰ γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ 21
 γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις²¹ καὶ ἐν χεῖλεσιν²² ἑτέροις
 λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσονται²³ μου,
 λέγει κύριος. Ὡστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς 22
 πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις:²⁴ ἡ δὲ προφητεία,²⁵ οὐ τοῖς
 ἀπίστοις,²⁴ ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ²⁶ ἡ 23

¹ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ² ἄκαρπος, unfruitful, barren. ³ ψάλλω, sing, sing praise. ⁴ ἐπεὶ, when, since. ⁵ εὐλογέω, bless. ⁶ ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ⁷ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ⁸ σός, your, yours. ⁹ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁰ ἐπειδὴ, since, because. ¹¹ καλῶς, rightly, well. ¹² εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹³ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹⁴ πέντε, five, 5. ¹⁵ κατηχέω, teach by word of mouth. ¹⁶ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ¹⁷ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ¹⁸ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁹ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ²⁰ τέλειος, complete, perfect. ²¹ ἑτερόγλωσσος, of another tongue. ²² χεῖλος, ους, τό, lip, edge. ²³ εἰσακούω, listen, hear. ²⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²⁵ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ²⁶ συνέρχομαι, come together, come or go with.

ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν,
 εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται¹ ἢ ἄπιστοι,² οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;³ 24
 Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν,⁴ εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος² ἢ ἰδιώτης,¹
 ἐλέγχεται⁵ ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται⁶ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ 25
 κρυπτά⁷ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά⁸ γίνεται: καὶ οὕτως πεσὼν
 ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων⁹ ὅτι Ὁ θεὸς
 ὄντως¹⁰ ἐν ὑμῖν ἐστιν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,¹¹ ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν 26
 ἔχει, διδαχὴν¹³ ἔχει, γλώσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν¹⁴ ἔχει, ἐρμηνείαν¹⁵
 ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν¹⁶ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, 27
 κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά¹⁷ μέρος,¹⁸ καὶ εἷς
 διερμηνευέτω:¹⁹ ἐὰν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτής,²⁰ σιγάτω²¹ ἐν 28
 ἐκκλησίᾳ: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφῆται δὲ δύο ἢ 29
 τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.²² Ἐὰν δὲ ἄλλω 30
 ἀποκαλυφθῇ²³ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.²¹ Δύνασθε γὰρ καθ' 31
 ἓνα πάντες προφητεύειν,⁴ ἵνα πάντες μανθάνωσιν,²⁴ καὶ πάντες
 παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις 32

¹ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ μαίνομαι, rage, be furious. ⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁵ ἐλέγχω, convict, reprove. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ κρυπτός, hidden, secret. ⁸ φανερός, manifest, apparent. ⁹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁰ ὄντως, really, indeed. ¹¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹² ψαλμός, οὗ, ὁ, song of praise, psalm. ¹³ διδαχή, ἥς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁴ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁵ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹⁶ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹⁷ ἀνά, upwards, upon. ¹⁸ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁰ διερμηνευτής, οὗ, ὁ, interpreter, translator. ²¹ σιγάω, be silent, become silent. ²² διακρίνω, discriminate, judge. ²³ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ²⁴ μανθάνω, learn, ascertain.

ὑποτάσσεται.¹ Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας² ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, 33
ὥς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν:³ οὐ γὰρ 34
ἐπιτέτραπται⁴ αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,¹ καθὼς καὶ ὁ
νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν⁵ θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους 35
ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν⁶ γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ
λαλεῖν. Ἡ ἅφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξηλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς 36
μόνους κατήντησεν;⁷

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,⁸ ἐπιγινωσκέτω⁹ ἃ 37
γράφω ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,¹⁰ ἀγνοεῖτω. 38

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε¹¹ τὸ προφητεύειν,¹² καὶ τὸ λαλεῖν 39
γλώσσαις μὴ κωλύετε:¹³ πάντα εὐσχημόνως¹⁴ καὶ κατὰ τάξιν¹⁵ 40
γινέσθω.

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ³ σιγάω, be silent, become silent. ⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁵ μανθάνω, learn, ascertain. ⁶ αἰσχρός, shameful, base. ⁷ καταντάω, come to, arrive. ⁸ πνευματικός, spiritual. ⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹¹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹² προφητεύω, prophesy, foretell. ¹³ κωλύω, forbid, hinder. ¹⁴ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ¹⁵ τάξις, εως, ἡ, arranging, order.

Γνωρίζω¹ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ **15**
καὶ παρελάβετε,² ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε: τίνι **2**
λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε,³ ἐκτός⁴ εἰ μὴ εἰκῇ⁵
ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον,² **3**
ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς
γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη:⁶ καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ **4**
τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ,⁷ εἴτα⁸ τοῖς δώδεκα: ἔπειτα⁹ **5**
ὤφθη ἐπάνω¹⁰ πεντακοσίοις¹¹ ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,¹² ἐξ ὧν οἱ πλείους
μένουσιν ἕως ἄρτι,¹³ τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν:¹⁴ ἔπειτα⁹ ὤφθη **7**
Ἰακώβῳ,¹⁵ εἴτα⁸ τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν: ἔσχατον δὲ πάντων, **8**
ὥσπερ¹⁶ τῷ ἐκτρώματι,¹⁷ ὤφθη κάμοι. Ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ **9**
ἐλάχιστος¹⁸ τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς¹⁹ καλεῖσθαι
ἀπόστολος, διότι²⁰ ἐδίωξα²¹ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ **10**
θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενή²² ἐγενήθη,
ἀλλὰ περισσότερον²³ αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα,²⁴ οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ'
ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγώ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως **11**
κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

¹ γνωρίζω, make known, declare. ² παραλαμβάνω, receive, take. ³ κατέχω, hold back, hold fast. ⁴ ἐκτός, aside from, besides. ⁵ εἰκῇ, without cause or reason, vainly. ⁶ θάπτω, bury. ⁷ Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas. ⁸ εἴτα, then, thereafter. ⁹ ἔπειτα, then, after this. ¹⁰ ἐπάνω, above, over (gen). ¹¹ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ¹² ἐφάπαξ, once for all, once. ¹³ ἄρτι, now, just now. ¹⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁵ Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁶ ὥσπερ, like, as. ¹⁷ ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ¹⁸ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁹ ἱκανός, sufficient, able. ²⁰ διότι, because, on this account. ²¹ διώκω, pursue, persecute. ²² κενός, empty, vain. ²³ περισσός, excessive, abundant. ²⁴ κοπιάω, toil, labor.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν 12
 τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις¹ νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις¹ 13
 νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ 14
 ἐγήγερται, κενὸν² ἄρα³ τὸ κήρυγμα⁴ ἡμῶν, κενὴ² δὲ καὶ ἡ πίστις
 ὑμῶν. Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες⁵ τοῦ θεοῦ, ὅτι 15
 ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν χριστόν, ὃν οὐκ
 ἤγειρεν, εἶπερ⁶ ἄρα³ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ 16
 ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, 17
 ματαία⁷ ἡ πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα³ 18
 καὶ οἱ κοιμηθέντες⁸ ἐν χριστῷ ἀπώλονται. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ 19
 ἡλπιότες⁹ ἐσμέν ἐν χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι¹⁰ πάντων
 ἀνθρώπων ἐσμέν.

Νυνὶ¹¹ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ¹² τῶν 20
 κεκοιμημένων⁸ ἐγένετο. Ἐπειδὴ¹³ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, 21
 καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις¹ νεκρῶν. Ὡσπερ¹⁴ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ 22
 πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες
 ζωοποιηθήσονται.¹⁵ Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι·¹⁶ ἀπαρχὴ¹² 23
 χριστός, ἔπειτα¹⁷ οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ¹⁸ αὐτοῦ. Εἴτα¹⁹ 24

¹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ² κενός, empty, vain. ³ ἄρα, so, then. ⁴ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁵ ψευδομάρτυς, υρος, ὁ, false witness. ⁶ εἶπερ, if perhaps, if indeed. ⁷ μάταιος, vain, useless. ⁸ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁹ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁰ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ¹¹ νυνί, now, already. ¹² ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ¹³ ἐπειδή, since, because. ¹⁴ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁵ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁶ τάγμα, τος, τό, division, group. ¹⁷ ἔπειτα, then, after this. ¹⁸ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁹ εἴτα, then, thereafter.

τὸ τέλος,¹ ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν
καταργήσῃ² πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ 25
γὰρ αὐτὸν βασιλεῦειν,³ ἄχρι⁴ οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς⁵ ὑπὸ
τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἐσχατος ἐχθρὸς⁵ καταργεῖται² ὁ θάνατος. 26
Πάντα γὰρ ὑπέταξεν⁶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι
Πάντα ὑποτέτακται,⁶ δηλὸν⁷ ὅτι ἐκτὸς⁸ τοῦ ὑποτάξαντος⁶ αὐτῷ
τὰ πάντα. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ⁶ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ 28
υἱὸς ὑποταγήσεται⁶ τῷ ὑποτάξαντι⁶ αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾗ ὁ θεὸς
τὰ πάντα ἐν πᾶσιν.

Ἐπεὶ⁹ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως¹⁰ 29
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί 30
καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν¹¹ πᾶσαν ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, 31
νῆ¹² τὴν ὑμετέραν¹³ καύχησιν,¹⁴ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθνηριομάχησα¹⁵ ἐν Ἐφέσῳ,¹⁶ τί 32
μοι τὸ ὄφελος,¹⁷ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ πίωμεν,
αὔριον¹⁸ γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε:¹⁹ Φθείρουσιν²⁰ ἡθῆ²¹ 33
χρηστὰ²² ὁμιλίας²³ κακαί. Ἐκνήψατε²⁴ δικαίως²⁵ καὶ μὴ 34
ἀμαρτάνετε:²⁶ ἀγνωσίαν²⁷ γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν

¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ² καταργέω, make ineffective, abolish. ³ βασιλεύω, reign, rule. ⁴ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁵ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁷ δηλός, clear, evident. ⁸ ἐκτός, aside from, besides. ⁹ ἐπεὶ, when, since. ¹⁰ ὅλως, altogether, completely. ¹¹ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ¹² νή, by (a particle of affirmation employed in oaths). ¹³ ὑμέτερος, your. ¹⁴ καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ¹⁵ θηριομαχέω, fight with wild animals. ¹⁶ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁷ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹⁸ αὔριον, tomorrow. ¹⁹ πλανᾶω, deceive, lead astray. ²⁰ φθείρω, corrupt, corrupt. ²¹ ἡθος, ους, τό, custom, habit. ²² χρηστός, good, kind. ²³ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ²⁴ ἐκνήψω, come to one's senses. ²⁵ δικαίως, righteously, justly. ²⁶ ἀμαρτάνω, sin. ²⁷ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ²⁸ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation.

ὕμῃν λέγω.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ¹ δὲ σώματι ἔρχονται; 35

Ἄφρον,² σὺ δ' σπείρεις, οὐ ζῶοποιεῖται³ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ; καὶ ὁ 36

σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνόν⁴

κόκκον,⁵ εἰ τύχοι,⁶ σίτου⁷ ἢ τινοσ τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ 38

δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων⁸ τὸ

ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ: ἀλλὰ ἄλλη μὲν 39

ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν,⁹ ἄλλη δὲ ἰχθύων,¹⁰ ἄλλη δὲ

πτηνῶν.¹¹ Καὶ σώματα ἐπουράνια,¹² καὶ σώματα ἐπίγεια: ¹³ ἀλλ' 40

έτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων¹² δόξα, έτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων.¹³ 41

Ἄλλη δόξα ἡλίου,¹⁴ καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,¹⁵ καὶ ἄλλη δόξα

ἀστέρων:¹⁶ ἀστὴρ¹⁶ γὰρ ἀστέρος¹⁶ διαφέρει¹⁷ ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ ἡ 42

ἀνάστασις¹⁸ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν φθορᾷ,¹⁹ ἐγείρεται ἐν

ἀφθαρσίᾳ:²⁰ σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,²¹ ἐγείρεται ἐν δόξῃ: σπείρεται ἐν 43

ἀσθενείᾳ,²² ἐγείρεται ἐν δυνάμει: σπείρεται σῶμα ψυχικόν,²³ 44

ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν.²⁴ Ἔστιν σῶμα ψυχικόν,²³ καὶ ἔστιν

σῶμα πνευματικόν.²⁴ Οὕτως καὶ γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος 45

ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα

¹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ² ἄφρων, foolish, senseless. ³ ζῶοποιέω, make alive, make to live. ⁴ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁵ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ⁷ σῖτος, ου, ὁ, wheat, grain. ⁸ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ⁹ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ¹⁰ ἰχθύς, ὅς, ὁ, fish. ¹¹ πτηνός, feathered, winged. ¹² ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ¹³ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ¹⁴ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹⁵ σελήνη, ης, ἡ, moon. ¹⁶ ἀστὴρ, ος, ὁ, star. ¹⁷ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁸ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁹ φθορά, ἄς, ἡ, destruction, corruption. ²⁰ ἀφθαρσία, ἄς, ἡ, incorruptibility, immortality. ²¹ ἀτιμία, ἄς, ἡ, dishonor, disgrace. ²² ἀσθενεία, ἄς, ἡ, weakness, sickness. ²³ ψυχικός, natural, wordly-minded. ²⁴ πνευματικός, spiritual.

ζωοποιούν.¹ Ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν,² ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,³ ⁴⁶
 ἔπειτα⁴ τὸ πνευματικόν.² Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός:⁵ ὁ ⁴⁷
 δεύτερος⁶ ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος⁷ ὁ χοϊκός,⁵ ⁴⁸
 τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,⁵ καὶ οἷος⁷ ὁ ἐπουράνιος,⁸ τοιοῦτοι καὶ οἱ
 ἐπουράνιοι:⁸ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν⁹ τὴν εἰκόνα¹⁰ τοῦ χοϊκοῦ,⁵ ⁴⁹
 φορέσωμεν⁹ καὶ τὴν εἰκόνα¹⁰ τοῦ ἐπουρανίου.⁸

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ ⁵⁰
 κληρονομήσαι¹¹ οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά¹² τὴν ἀφθαρσίαν¹³
 κληρονομεῖ.¹¹ Ἰδοὺ, μυστήριον¹⁴ ὑμῖν λέγω: πάντες μὲν οὐ ⁵¹
 κοιμηθησόμεθα,¹⁵ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα,¹⁶ ἐν ἀτόμῳ,¹⁷ ἐν ῥιπῇ ⁵²
 ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι:¹⁹ σαλπίζει²⁰ γάρ, καὶ οἱ
 νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,²¹ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.¹⁶ Δεῖ ⁵³
 γὰρ τὸ φθαρτὸν²² τοῦτο ἐνδύσασθαι²³ ἀφθαρσίαν,¹³ καὶ τὸ θνητὸν
 τοῦτο ἐνδύσασθαι²³ ἀθανασίαν.²⁵ Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν²² τοῦτο ⁵⁴
 ἐνδύσῃται²³ ἀφθαρσίαν,¹³ καὶ τὸ θνητὸν²⁴ τοῦτο ἐνδύσῃται²³
 ἀθανασίαν,²⁵ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη²⁶
 ὁ θάνατος εἰς νίκος.²⁷ Ποῦ²⁸ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;²⁹ Ποῦ²⁸ ⁵⁵

¹ζωοποιέω, make alive, make to live. ²πνευματικός, spiritual. ³ψυχικός, natural, wordly-minded. ⁴ἔπειτα, then, after this. ⁵χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ⁶δεύτερος, second. ⁷οἷος, such as, of what kind. ⁸ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁹φορέω, wear, bear. ¹⁰εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ¹¹κληρονομέω, inherit, obtain. ¹²φθορά, ἄς, ἡ, destruction, corruption. ¹³ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹⁴μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹⁵κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁶ἀλλάσσω, change, alter. ¹⁷ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ¹⁸ῥιπή, ἡς, ἡ, rapid movement, twinkling. ¹⁹σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ, trumpet. ²⁰σαλπίζω, sound a trumpet. ²¹ἄφθαρτος, perishable, immortal. ²²φθαρτός, perishable, corruptible. ²³ἐνδύω, put on, clothe. ²⁴θνητός, subject to death, mortal. ²⁵ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ²⁶καταπίνω, drink down, swallow. ²⁷νίκος, ους, τό, victory. ²⁸ποῦ, where?. ²⁹κέντρον, ου, τό, sharp point, sting.

σου, Ἄδη,¹ τὸ νίκος;² Τὸ δὲ κέντρον³ τοῦ θανάτου ἢ ἁμαρτία: ἢ δὲ 56
 δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος: τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν 57
 τὸ νίκος² διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί 58
 μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι⁴ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,⁵ περισσεύοντες⁶
 ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε,⁷ εἰδότες ὅτι ὁ κόπος⁸ ὑμῶν οὐκ
 ἔστιν κενὸς⁹ ἐν κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας¹⁰ τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ¹¹ διέταξα¹² ταῖς 16
 ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας,¹³ οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ 2
 μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων¹⁴
 ὃ τι ἂν εὐδοῶται,¹⁵ ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι¹⁰ γίνωνται. 3
 Ὅταν δὲ παραγίνωμαι,¹⁶ οὓς ἂν δοκιμάσητε¹⁷ δι' ἐπιστολῶν,¹⁸
 τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν¹⁹ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ: 4
 ἂν δὲ ᾗ ἄξιον²⁰ τοῦ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται. 5
 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν²¹ διέλθω:²²
 Μακεδονίαν²¹ γὰρ διέρχομαι:²² πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν²³ παραμενῶ,²⁴ 6
 ἢ καὶ παραχειμάσω,²⁵ ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε²⁶ οὗ²⁷ ἂν
 πορεύωμαι. Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι²⁸ ἐν παρόδῳ²⁹ ἰδεῖν: ἐλπίζω³⁰ 7

¹ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ² νίκος, ους, τό, victory. ³ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ⁴ ἐδραῖος, steadfast, firm. ⁵ ἀμετακίνητος, immovable, firm. ⁶ περισσεύω, abound, be rich. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ⁹ κενός, empty, vain. ¹⁰ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ¹¹ ὥσπερ, just as, even as. ¹² διατάσσω, command, give orders to. ¹³ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ¹⁴ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁵ εὐδοῶ, cause to prosper. ¹⁶ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁷ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁸ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁹ ἀποφέρω, carry off, bear away. ²⁰ ἄξιος, worthy, deserving. ²¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²² διέρχομαι, cross over, pass through. ²³ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁴ παραμένω, remain beside, continue. ²⁵ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ²⁶ προπέμπω, send before, send forth. ²⁷ οὗ, where, when. ²⁸ ἄρτι, now, just now. ²⁹ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ³⁰ ἐλπίζω, hope, hope for.

δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ.² 8

Ἐπιμενῶ¹ δὲ ἐν Ἐφέσῳ³ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς⁴ θύρα⁵ γάρ μοι 9

ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής,⁶ καὶ ἀντικείμενοι⁷ πολλοί.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,⁸ βλέπετε ἵνα ἀφόβως⁹ γένηται πρὸς ὑμᾶς: 10

τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται¹⁰ ὡς καὶ ἐγώ. Μή τις οὖν αὐτὸν 11

ἐξουθενήσῃ:¹¹ προπέμψατε¹² δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με:

ἐκδέχομαι¹³ γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ¹⁴ 12

τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς

μετὰ τῶν ἀδελφῶν: καὶ πάντως¹⁵ οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ,

ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.¹⁶

Γρηγορεῖτε,¹⁷ στήκετε¹⁸ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,¹⁹ κραταιοῦσθε.²⁰ 13

Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ,²¹ ὅτι 15

ἐστὶν ἀπαρχή²² τῆς Ἀχαΐας,²³ καὶ εἰς διακονίαν²⁴ τοῖς ἀγίοις

ἔταξαν²⁵ ἑαυτοὺς – ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε²⁶ τοῖς τοιούτοις, 16

καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι²⁷ καὶ κοπιῶντι.²⁸ Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ 17

¹ ἐπιμενῶ, continue, remain. ² ἐπιτρέπω, permit, allow. ³ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁴ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ⁵ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁶ ἐνεργής, effective, active. ⁷ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose. ⁸ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ⁹ ἀφόβως, fearlessly. ¹⁰ ἐργάζομαι, work, word. ¹¹ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹² προπέμπω, send before, send forth. ¹³ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁴ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁵ πάντως, altogether, by all means. ¹⁶ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹⁷ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹⁸ στήκω, stand, stand fast. ¹⁹ ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ²⁰ κραταιόω, strengthen, confirm. ²¹ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ²² ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ²³ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ²⁴ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ²⁵ τάσσω, arrange, appoint. ²⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ²⁷ συνεργέω, work together. ²⁸ κοπιῶ, toil, labor.

παρουσία¹ Στεφανᾶ² καὶ Φουρτουνάτου³ καὶ Ἀχαιικοῦ,⁴ ὅτι τὸ
 ὑμῶν ὑστέρημα⁵ οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.⁶ Ἀνέπαυσαν⁷ γὰρ τὸ ἐμὸν 18
 πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν: ἐπιγινώσκετε⁸ οὖν τοὺς τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:⁹ ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν 19
 κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας¹⁰ καὶ Πρίσκιλλα,¹¹ σὺν τῇ κατ' οἶκον
 αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. 20
 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι¹² ἁγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς¹³ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ¹⁴ τὸν κύριον 21
 Ἰησοῦν χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα.¹⁵ Μαράν¹⁶ ἀθά.¹⁶ Ἡ χάρις τοῦ 23
 κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων 24
 ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.

¹ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ² Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ³ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ⁴ Ἀχαιικός, οὔ, ὁ, Achaicus. ⁵ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁶ ἀναπληρώω, fill up, fulfill. ⁷ ἀναπαύω, refresh, take rest. ⁸ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁰ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹¹ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹² φιλημα, τος, τό, kiss. ¹³ ἀσπασμός, οὔ, ὁ, greeting, salutation. ¹⁴ φιλέω, love, kiss. ¹⁵ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹⁶ ἀθά, come (Aramaic).